

ERFGOEDPLATFORM GEMEENTE HEUMEN

Programma '80 jaar Vrijheid'

14-26 september 2024

Het programma voor de komende herdenkingsperiode (Market Garden) staat inmiddels definitief vast.

14 september (start 10.30 uur)

Fietstocht o.l.v. erfgoedgids langs de bijzondere plekken uit WOII met start om 10.30 uur vanuit Ons Huis Nederasselt. Onderweg aandacht voor o.m. exposities in Kazemattenmuseum Grave, De Lage, Hof in Overasselt, het Marishuis in Heumen en een tweetal particuliere verzamelingen.

Voor nadere informatie en aanmelding: www.overasselt.info

15 september (start 10.00 uur)

Bridge2Bridge Run (halve marathon) over beide Maasoevers tussen de bruggen in Grave en Heumen, die tijdens WOII van groot belang waren. Start om 10.00 uur bij Ons Huis Nederasselt. De startlocatie en locaties langs de route zijn door de betrokken beeldbankgroepen met passend beeldmateriaal ingericht. Organisatie: Nederasselt Gezond samen met Maasvallei Duo Marathon uit het Land van Cuijk. Voor nadere informatie en aanmelding: www.nederasseltgezond.nl

[zie ook verderop uitgebreider het artikel: LOPEN IN VRIJHEID: Bridge2Bridge]

15 september (start 12.00 uur)

Bevrijdingsfestival bij de Veldschuur in Overasselt. Muziek uit '44', poëzie en dans.

Voor nadere informatie over programma: www.veldschuuroverasselt.nl/agenda

16 september (start 19.30 uur)

Presentatie over binnen de gemeente Heumen gecrashte vliegtuigen in Nederasselt (Ons Huis) door PlaneHunters Recovery Team.

Voor nadere informatie: www.onshuisnederasselt.nl en www.overasselt.info

17 september (start 20.00 uur)

'80 Jaar Vrijheid': verhalen en gebeurtenissen. In Maldensteijn in Malden.

Voor nadere informatie: www.heemkundemalden.nl

18 september (start v.a. 11.00 uur)

Landing van parachutisten en bivak/doortocht van oude legervoertuigen aan het Hutsestraatje in Overasselt. Herdenkingsplechtigheid bij monumenten in Heumen (11.00-12.00 uur) en Overasselt-Nederasselt (16.00-17.00 uur) in aanwezigheid van bijzondere gasten.

Nieuwsbrief 22 – juli 2024

Direct na de oorlog is aan drie inwoners van de gemeente Heumen door de Franse overheid als eerbetoon voor hun hulp aan Franse piloten en ontsnapte krijgsgevangenen het zogenoemde Diplome de Passeur verleend.

Tijdens de herdenkingsbijeenkomst bij het bevrijdingsmonument wordt in aanwezigheid van nazaten van de drie lokale helden een passende herinnering hieraan onthuld.

De vondst van de exacte crashlocatie van de in 1941 in het Nederasseltse Broek neergestorte Wellington bommenwerper is aanleiding geweest voor een geslaagde zoektocht naar de familie van de crew. Als resultaat hiervan heeft een aantal familieleden (uit VS, ZA, UK, Canada en Portugal) aangekondigd bij deze herdenking aanwezig te zullen zijn. Een fietspad dat start vlakbij de crashplek krijgt de naam van de staartschutter: George Thomson Reid pad, die als enige het vliegtuig niet tijdig had kunnen verlaten.

Voor nadere informatie: www.overasselt.info

19 september (start 20.00 uur)

Filmcafé Overasselt toont in het kader van de herdenking ‘80 jaar Market Garden’ de aangrijpende film: *The Zone of Interest*.

Voor nadere informatie: www.filmcafeoverasselt.nl

22 september (start 14.00 uur)

Muzikale ode aan de arts-verzetsman-jazzmusicus Boy Edgar in het Marishuis in Heumen. Terugblik op zijn bijzondere leven.

Voor nadere informatie: www.marishuis.nl

[zie ook verderop uitgebreider het artikel: Boy Edgar Memorial]

26 september (start 10.00 uur)

Vertelochtend met aandacht voor het leven in Nijmegen in het laatste oorlogsjaar en direct na de bevrijding. De 94-jarige Frans Verheijen (voorheen woonachtig in Nijmegen en nu in Overasselt) vertelt hierover in de bibliotheek van het Verenigingsgebouw van Overasselt.

Voor nadere informatie: www.overasselt.info

Doeboek ‘80 jaar Vrijheid’

Samen met de Stichting Groesbeek Airborne Vrienden wordt een Doeboek ontwikkeld dat in september beschikbaar komt voor de groepen 7 en 8 van de basisscholen binnen Groesbeek en de gemeente Heumen.

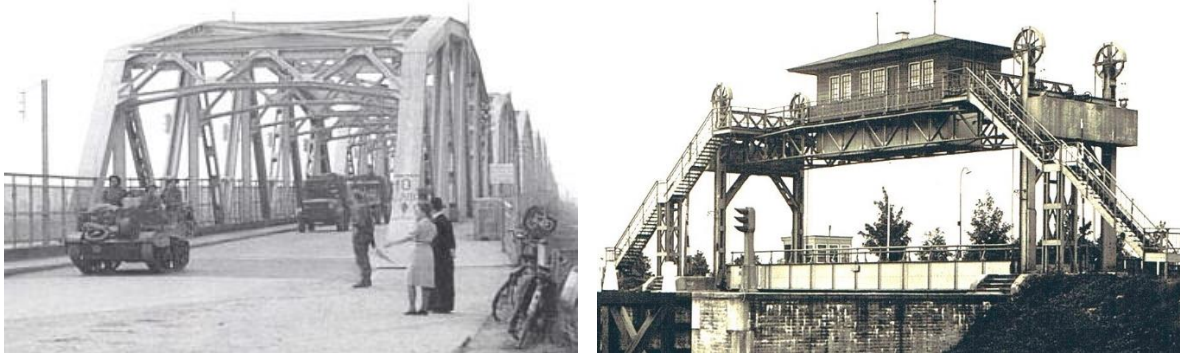
In het Doeboek worden vooral lokale feiten en verhalen beschreven uit de laatste oorlog en daarnaast wordt aandacht besteed aan educatieve thema’s die samenhangen met oorlog, vrede, vrijheid, vluchtelingen en verzet.

Het Doeboek is bedoeld voor gebruik tijdens het schooljaar. Erfgoedvrijwilligers zijn op onderdelen als gastdocent beschikbaar en voor de scholen bestaat de mogelijkheid van een excursie naar het Marishuis met de oorlogsmonumenten van Jac Maris en/of het Vrijheidsmuseum in Groesbeek.

Voor nadere informatie: www.erfgoedheumen.nl

LOPEN IN VRIJHEID: Bridge2Bridge

De halve marathon Bridge2Bridge maakt deel uit van het herdenkingsprogramma '80 jaar Vrijheid' waarin wordt teruggeblikt op militaire operaties van 80 jaar geleden, maar ook op actuele thema's, gerelateerd aan oorlog en vrede.

De beide bruggen binnen de gemeente Heumen over de Maas en het Maas-Waalkanaal waren in 1940-1944 van groot militair belang. De brug is ook een mooie metafoor voor verbinding.

Deze Bridge2Bridge run is een halve marathon en loopt grotendeels langs beide oevers van de Maas, de ene oever in de gemeente Heumen (Provincie Gelderland) en de andere oever in de gemeente Land van Cuijk (Provincie Brabant).

Het start- en finishpunt is de locatie Dorpshuis Nederasselt. De organisatie is in handen van Stichting Nederasselt Gezond, Raamvallei Duomarathon en Erfgoedplatform Gemeente Heumen.

Programma: www.nederasseltgezond.nl of www.raamvalleiduomarathon.nl

Aanmelden: www.inschrijven.nl

Datum: zondag 15 september 2024

Boy Edgar Memorial

Boy Edgar was een beroemde Nederlandse jazzmuzikant en orkestleider. Niet alleen speelde hij virtuoos piano en trompet, ook componeerde en arrangeerde hij zelf. Niet voor niets is de belangrijkste jazzprijs in Nederland naar hem vernoemd.

Daarnaast was Boy Edgar assistent-huisarts in Amsterdam en Heumen tijdens WOII en redde toen als verzetsman talloze Joodse kinderen. Na de oorlog promoveerde hij cum laude op multiple sclerose, een ziekte waar zijn vrouw Mia aan leed.

Als onderdeel van het programma **'80 jaar Vrijheid'** is er zondag 22 september a.s. een herdenking waarin het leven en werk van Boy Edgar centraal staat.

Wim Cousijn vertelt over het veelkleurige leven van de huisarts-verzetsman-wetenschapper.

Een speciaal voor deze gelegenheid samengestelde regionale band o.l.v. Pieter Engels neemt het publiek mee in door Boy Edgar gecomponeerde en gearrangeerde muziek.

Aansluitend is er gelegenheid om de speciale foto-expositie binnen het museum te bezoeken waar een groot aantal door Jac Maris vervaardigde oorlogsmonumenten te zien zijn.

Zondag 22 september 2024,
aanvang 14.00 uur,
in het Marishuis, Looistraat 57 te Heumen,
aanmelding: info@marishuis.nl

Open Monumentendag 2024

14 en 15 september 2024

Het thema voor dit jaar luidt: ‘Erfgoed van routes, netwerken en verbindingen’. Routes en (handels)netwerken ontstonden, wegen werden aangelegd, transportnetwerken uitgebouwd, nieuwe vervoersmiddelen en manieren van communicatie werden uitgevonden. Deze routes, netwerken en verbindingen blijven zich voortdurend ontwikkelen. Ze bevinden zich op het kruispunt tussen het verleden, heden en toekomst.

Het gaat ook over de invloed van reizen, vervoer en communicatie in Nederland, de inrichting van het land en de steden, de manier van leven zoals we dat in Nederland vandaag de dag doen. Maar het thema gaat ook over plaatsen van aankomst en vertrek, over (reis)verhalen, emigratie, toerisme, ontdekkingsreizen en verbeelding, niet alleen toen, maar ook nu.

Het worden voor u gevarieerde dagen met openstelling van de musea, molens, kerken en monumenten, maar ook boerderijen en vele ateliers openen hun deuren. Op diverse plaatsen kunt u genieten van fototentoonstellingen en lezingen bijwonen. De samenloop met de Market Garden-herdenking zorgt ervoor dat je ook kunt fietsen of een halve marathon lopen langs delen van de Liberationroute.

Op zaterdag 14 en zondag 15 september 2024 kunt u een keuze maken uit het programma in Malden, Heumen, Overasselt en Nederasselt. Houdt u in ieder geval rekening met de diverse begintijden die vermeld staan in ons programmaboekje. Dit kunt u afhalen bij verschillende adressen in onze gemeente.

Wij wensen u veel plezier! *Petra Thijssen, voorzitter werkgroep Open Monumentendag*

Gids met wandel- en fietstochten

Vanaf de komende Open Monumentendag in september 2024 verschijnt, zoals al eerder gemeld, een gids met daarin een twintigtal routes voor wandelaars en fietsers. De wandelroutes (12x) kunt u, met uitzondering van het nieuwe Ommetje Overasselt, nu al terugvinden op onze website.

Er worden een achttal fietsroutes opgenomen:

- de drie *WOII-wandelroutes* krijgen ook een variant voor fietsers;
- de door het Marishuis ontwikkelde route *Heer en Meester* voert langs de gebouwen van Jan Jacob Luden;
- *Luxe achter de Limes* is een regionale fietsroute langs herinneringen aan de Romeinse tijd; etappe 2 loopt voor een groot deel over Heumens grondgebied;
- in de *Boerderijenroute* komen 37 historische agrarische woonplekken in Overasselt voorbij;
- onlangs is nog toegevoegd de bij de recente herdenking van de Slag op de Mookerheide geïntroduceerde fietstocht *In het spoor van de Spanjaarden*.

Vooraankondiging cahier Hatertse en Overasseltse vennen

Een enthousiast schrijverscollectief o.l.v. Jörgen Dinnissen heeft de afgelopen jaren gewerkt aan een cahier over de Hatertse en Overasseltse vennen.

De volgende auteurs hebben een bijdrage geleverd aan deze bijzondere uitgave: Wim Cousijn, Tess Doorewaard, Jef Gielen, Harrie Joosten, Henk de Kleijn, Marijke Pennings, Karle Sýkora, Ben Teubner en Katja Zee.

In deze uitgave wordt een breed spectrum van het vennengebied behandeld: van geologie en archeologie, vegetatie, flora & fauna, natuur & landschap tot de geschiedenis. Dit met veel foto's en verhelderende kaarten geïllustreerde boek is een rijke bron voor iedereen die geïnteresseerd is in de cultuur en natuurlijke schoonheid van dit unieke gebied. Een natuurgebied met een belangrijke rol voor recreatie en educatie, en een inspiratiebron voor kunst.

De burgemeesters van Heumen en Wijchen hebben een voorwoord bij deze uitgave verzorgd.

Het eerste exemplaar van dit cahier wordt op **maandag 14 oktober a.s.** in Overasselt aangeboden: nadere info over plaats en tijd volgt in onze volgende Nieuwsbrief.

Excursie Vennengebied

Op 6 juni jl. liepen er 6 flinke groepen kinderen door ons Vennengebied. Begeleid door een paar leden van de Werkgroep Heerlijkheden Overasselt, het IVN en 2 van de 11 schrijvers aan het Vennencahier.

Nadat ze bij de werkplaats van Staatsbosbeheer eerst uitleg kregen over het ontstaan van de vennen e.d., gingen maar liefst 70 kinderen op pad om te genieten van de prachtige Overasseltse en Hatertse Vennen. Het ging om basisschoolkinderen uit groep 7 en 8 van de basisscholen in Heumen en Overasselt.

Of zij het in oktober te verschijnen Vennencahier zullen aanschaffen is de vraag, maar wellicht raken hun ouders geïnteresseerd.

Terugblik op presentatie cahier over Hend de Kleijn

Op vrijdagavond 10 mei jl. deed zich een gelegenheid voor om stil te staan bij de 80 jaren geleden herwonnen vrijheid. Op die avond werd het cahier gepresenteerd over Hend de Kleijn. Deze enigszins onverschrokken molenaar van het dorp werd in de meidagen van 1940 op de Grebbeberg dusdanig verwond dat hij daarna het licht uit beide ogen moest missen. In de 26 jaren die hem daarna nog restten heeft hij zich ontpopt tot een rasverteller en -schrijver. Zowel gedichten in dialect als verhalen over zijn vroegere leven op hoeve de Zandberg, over de Wijchense Hei en het dorp Overasselt zagen het levenslicht.

De biografie die nu verschenen is, verhaalt van zijn kleurrijke leven. De biografie kwam tot stand door een intensieve samenwerking tussen Annemieke van Lin en Cobie Stoots. Beiden hebben in hun jonge jaren Hend de Kleijn goed gekend en zij bewaarden nog dierbare herinneringen aan hem.

Door middel van een PowerPoint-presentatie werden de toeschouwers meegenomen door het bewogen leven van Hend. Onder leiding van Guus Kuijs werden enkele liederen uit de opera 'Als de rogge rijpt' ten gehore gebracht. Dit gebeurde door zangers die in vroeger jaren het muziekstuk ook al eens vertolkt hadden. Deze opera was gebaseerd op de gelijknamige roman die Hend de Kleijn in 1962 schreef. Daarnaast waren er verscheidene gedenkwaardige 'souvenirs' te aanschouwen zoals zijn typemachine, blindenstok, zijn geknutselde molens, zijn missaal in brailleschrift. Ook lagen er enkele geschriften over de meidagen van 1940. Henk van Lin gaf daar desgewenst uitleg bij.

Het eerste exemplaar werd uitgereikt aan Guus Kuijs, de man die zowel in 1986 als in 2000 de opera gearrangeerd, gedirigeerd en gezongen had en die nu ook weer zijn goede krachten gaf aan dit evenement. De burgemeester die ook een exemplaar kreeg overhandigd, had een verhelderend dankwoordje. Hij vertelde o.a. over de patroonheilige van de molenaars en over de drie oud-strijders uit onze gemeente die de oorlogsdagen op de Grebbeberg met hun leven hadden moeten bekopen.

De opkomst was groot, de zaal geheel gevuld met ademloos luisterende mensen. Men genoot van zowel de presentatie als van de zang. Na afloop kon het cahier al gekocht worden en daar werd dankbaar gebruik van gemaakt! Het cahier kan gekocht worden via onze website www.marishuis.nl, ook is het te koop á € 17,50 bij de winkel Lucy van Langen aan de Hoogstraat in Overasselt.

Annemieke van Lin en Cobie Stoots

Slag op Mookerheide begon in Heumen

Op de zonnige zaterdag 13 april jl. werd herdacht dat 450 jaar geleden de Slag op de Mookerheide plaatsvond. Spaanse troepen bereidden zich op deze Slag voor in en rond het inmiddels verdwenen kasteel van Heumen. In de huidige, oorspronkelijk veertiende-eeuwse, (Sint) Joriskerk in Heumen bevindt zich een monument ter nagedachtenis aan het sneuvelen in 1574 van graven Lodewijk en Hendrik van Nassau tijdens de Slag op de Mookerheide.

Het was een mooie herdenking waarbij onze burgemeester het programma opende en er een uitleg over het monument voor de graven Lodewijk en Hendrik van Nassau gegeven werd.

Verder waren er demonstraties vendelzwaaien van het schuttersgilde met een expositie van het historische Gildezilver.

Een optreden van het Dameszangkoor 'New Challenge Heumen' kon niet ontbreken en de vertellingen over de kerk en het kasteel te Heumen door het Erfgoedplatform Gemeente Heumen maakten de dag compleet. Dit alles afgewisseld met passende Spaanse gitaarmuziek door Hans Dom.

We kregen via Historische Vereniging Tweestromenland het trieste bericht dat de altijd enthousiaste, zeer betrokken en wijze Wim Kattenberg helaas is overleden.

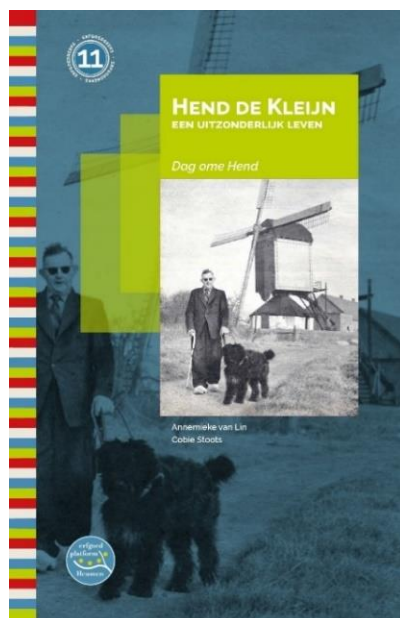
Op de laatste Algemene ledenvergadering van Tweestromenland gaf hij nog een zeer bevlogen presentatie met grensverleggende inzichten aangaande de middeleeuwen in Maas en Waal. We verliezen in hem een lokaal historicus van formaat.

Agenda 2024

14 en 15 september	Open Monumentendag, met het centrale thema: 'Routes, Netwerken en Verbindingen' (zie deze Nieuwsbrief)
14 t/m 26 september	Programma '80 jaar Vrijheid' (zie deze Nieuwsbrief)
15 september	Bridge2Bridge run (start 10 uur bij Ons Huis in Nederasselt)
22 september	Boy Edgar Memorial (start 14.00 uur, in het Marishuis, Looistraat 57 te Heumen) (zie deze Nieuwsbrief)
14 oktober	Presentatie cahier 'Overasseltse en Hatertse Vennen'
23 nov. t/m 1 dec.	Week van de Heg 2024

Publicaties Erfgoedplatform

Cahier 1:	Het veer van Grave naar Nederasselt (€ 15,00)
Cahier 2:	Het verdwenen kasteel Heumen en zijn bewoners (€ 15,00)
Cahier 3:	De Canon van de gemeente Heumen (€ 15,00)
Cahier 4:	De Heumense molens (€ 17,50)
Cahier 5:	Kroonwerk Coehoorn (€ 20,00)
Cahier 6:	Kloostergoederen in Overasselt (€ 17,50)
Cahier 7:	Reconstructie van een linie (€ 17,50)
Cahier 8:	Geschiedenis van protestants bezit en bestuur in Overasselt (€ 20,00)
Cahier 9.1:	Boerderij- en huisnamen in Overasselt - Buurtschap Heide (€ 20,00)
Cahier 10:	Historische heggen en wallen in de gemeente Heumen e.o. (€ 17,50)
Cahier 11:	Hend de Kleijn - een uitzonderlijk leven (€ 17,50)

Boek 1:	Achter het front (€ 20,00)
Katern 1:	Kunst in de Georgiuskerk van Heumen (€ 8,50)

Te bestellen via: <http://erfgoedheumen.nl/bestel.php>

Weet u ...

- dat onze publicaties te bestellen zijn op onze website <https://erfgoedheumen.nl/bestel.php> en ook te leen zijn bij de Openbare bibliotheken van Malden en Overasselt
- dat ook veel informatie te raadplegen is op:
Verhaal van Gelderland: <https://erfgoed gelderland.nl/project/verhaal-van-gelderland/>
Verhaal tussen Maas en Waal: <https://www.verhaaltussenmaasenwaal.nl/wat-is-een-canon/>

Colofon

De nieuwsbrief, uitgegeven door het Erfgoedplatform Gemeente Heumen, verschijnt minimaal 4x per jaar en is bestemd voor iedereen die zich op een of andere wijze verbonden voelt met het Heumens erfgoed of daarin is geïnteresseerd.

Nieuwsitems kunnen worden gestuurd naar: info@erfgoedheumen.nl

Samenstelling en redactie: Frans Wildenborg.

Het abonnement is gratis. Meld u aan op: info@erfgoedheumen.nl

Een donatie om ons te ondersteunen wordt zeer op prijs gesteld. U kunt een bijdrage overmaken op bankrekening: NL 26 INGB 0007574961 t.n.v. Erfgoedplatform Gemeente Heumen.

Het Erfgoedplatform is een ANBI-instelling zodat uw donatie aftrekbaar is van de belasting.

Omdat sprake is van een zogenoemde culturele instelling geldt voor donaties die in de vorm van een periodieke gift worden gedaan een extra fiscale aftrekmogelijkheid. Voor nadere informatie: neem contact met ons op via: info@erfgoedheumen.nl

Als u geen prijs (meer) stelt op toezending van deze nieuwsbrief, meldt u zich dan af door een e-mail te sturen naar: info@erfgoedheumen.nl